

גבי מדרש גבוה לכהנים

גליון מיוחד
לרגל חג
הפסח

ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק שיבנה בב"א

גליון תקופתי מבית מדרש גבוה לכהנים-ביתר להחדרת וחיזוק לימוד הלכות עבודת ביהמ"ק/ חודש ניסן

חגי הנביא בודק את הכהנים שלא שכחו את הלכותיהם בגלות

לתמוה מאוד כשהם מתיאשין מללמוד דיני עבודה הלא הם בחרו לשרתו ובכל יום יש ספק שמא יבוא משיח צדקנו, וכדאיתא בעירובין (דף מ"ג) שהאומר הריני נזיר ביום שבן דוד בא אסור בכל יום לשתות יין שמא יבוא היום, ונפסק כן להלכה (רמב"ם פ"ד מהלכות נזירות הלכה י"א), וידוע מה שהיה בעת הגאולה השניה שאמר הקב"ה לחגי הנביא שאל נא את הכהנים תורה וגו' וכן יהיה בודאי בגאולה האחרונה וכמה תגדל הכלימה כשלא ידעו מה להשיבן. ע"כ. ובאיגרת ששלחה להפיצה אצל הכהנים שבדורו כתב עוד: 'וכבר מצינו ג"כ בגלות בכל קודם בנין בית שני שהיתה נבואה מאת ה' ביד חגי הנביא שישאל את הכהנים תורת הקודש והמקדש. וברור לי שלו היה נביא בזמן הזה בודאי גם לו היתה נבואה מה' שישאל את הכהנים תורה ולזרזם על זה. ובספרו תורה אור כתב עוד: 'בפרט בהלכות הקדשים שהוא חלק גדול מתורתו והן הנצרכות אז למעשה לכל ובפרט מהכהנים בודאי ישאלו על זה ובמו שהיה בזמן בית שני כעין שאלות אלו שהיה נבואה מהשי"ת לחגי הנביא (חגי קפיטל כ') שאל נא את הכהנים תורה עיי"ש מה שגער הקב"ה על תשובת הכהנים בזה. ומזה נוכל לידע גם כעת בודאי כשנזכה כשיבא הקץ בודאי יצוה הקב"ה לשאול את הכהנים דברים הנוגעים לכהונתם וכמה בוושה וכלימה יגיע לנו אז כשלא נדע מה להשיב כי כפי מה שנתרחקנו כעת מלימוד סדר הזה אף מה שמפורש בקרא גם כן כזר

בנביא חגי (פ"ב פ"י) מסופר: בַּעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעֵי בַשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הָיָה דְבַר ה' אֶל חֲגֵי הַנְּבִיא לְאֹמֶר: כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת שְׂאֵל נָא אֶת הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לְאֹמֶר: וּפְרַשׁ יי שֵׁם: 'שֵׁם שִׁכְחוּ בְּגִלוּתָם הַלְכוֹת קוֹדֶשׁ וְטוֹמְאָה וְטַהֲרָה'. וְהֵינּוּ שֶׁהִשִּׁי"ת אֹמֵר לְחֲגֵי שִׁיבְדוּק וַיִּבְחַן אֶת הַכֹּהֲנִים עִם עֲדִיין זֹכְרִים אֶת הַהֲלָכוֹת הַמוֹטְלִים עֲלֵיהֶם. וְחֲגֵי הַנְּבִיא עֹמֵד וְשׂוֹאֵל אֶת הַכֹּהֲנִים: הֵן יֵשׂא אִישׁ בְּשֵׁר קִדְשׁ בְּכַנֶּפֶף בְּגָדוֹ וְנִגַּע בְּכַנְפּוֹ אֶל הַלְחָם וְאֶל הַנֶּזֶד וְאֶל הַיַּיִן וְאֶל שְׂמֹן וְאֶל כָּל מֵאֲכָל הַיִּקְדָּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא: וַיֹּאמֶר חֲגֵי אִם יֵגַע טָמֵא נֶפֶשׁ בְּכָל אֵלֶּה הֵיטָמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יֵטָמָא: וּבִגְמֵ' בַפְּסָחִים יִז. אֵיתָא דְרַב אִמְרַי אִישְׁתְּבוּשׁ כְּהֵנִי דִּהֵינּוּ שֶׁהַכֹּהֲנִים טַעוּ וְלֹא הִשִּׁיבוּהוּ כְּהוֹגֵן, שֶׁהֵרִי חֲגֵי בְעֵי מִינִייהוּ דִּין רַבִּיעֵי בְּקוֹדֶשׁ, וְאִמְרוּ לוֹ טַהוֹר, עַל אִף שֶׁהִדִּין בְּאִמְתָּה שֶׁהוּא טָמֵא. וַיַּעַן חֲגֵי וַיֹּאמֶר כֵּן הָעַם הָזֶה וְכֵן הִגִּי הָזֶה לְפָנַי נְאֻם ה' וְכֵן כָּל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְאֲשֶׁר יִקְרִיבוּ שֵׁם טָמֵא הוּא. וּפְרַשׁ יי: 'כִּמוֹ שֶׁאַתֶּם טוֹעִים בְּזוֹ כֵּן אַתֶּם טוֹעִים בְּכִמְהָ הַלְכוֹת, וְאִשְׁרֵי יִקְרִיבוּ שֵׁם טָמֵא וְגו' אִם לֹא יִתְּנוּ לָבָם לְלַמּוֹד. וּמִבּוֹאֵר א"כ דְּלִדְעַת רַב הַכֹּהֲנִים שִׁכְחוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת הַלְכוֹתֵיהֶם מִחֲמַת הַיּוֹתָם בְּגִלוּתָם וְשִׁגְוּ בְּמָה שֶׁהִשִּׁיבוּ לְחֲגֵי, וְע"כ הִתְרַעַם עֲלֵיהֶם ה' שֶׁאִם אִינֶם יוֹדְעִים הַלְכוֹת אֲלוֹ א"כ כָּל מָה שִׁיקְרִיבוּ שֵׁם יֵהי' טָמֵא אִם לֹא יִתְּנוּ אֶת לָבָם לְלַמּוֹד. [וְאִף לְשִׁיטַת שְׂמוּאֵל בְּגַמְ' שֶׁהַכֹּהֲנִים לֹא טַעוּ וְהִשִּׁיבוּ כְּהוֹגֵן מ"מ הִתְרַעַם עֲלֵיהֶם הַקַּב"ה הוּאִיל וְהִתְעַצְלוּ בְּבִנְיַן הַבַּיִת וְכַמֶּשֶׁ"כ הִרְד"ק שֵׁם]. וְע"ע בְּהַקְדַּמַת הַרַמְבַּ"ם בְּפִירוּשׁ הַמְּשֻׁנוּת לְכָלִים מִש"כ עוֹד עַל עֵינֵי זֶה.

נחשב לנו ולא נדע להשיב. ע"כ.

ובהקדמתו לספר 'עבודת

המשך בעמ' האחרון ←

לתרומות והנצחות תגובות הערות והארות בכל נושאי הגליון ניתן לפנות לטל' 0504166339

ניתן לתרום דרך מערכת 'נדריים וקהילות' עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' ביתר

תקציר מהלכות קרבן הפסח שנלמדו בבית מדרשנו

כתב רבי משה בן מכיר בספרו 'סדר היום': 'וצריך האדם הירא וחרד על דבר ה' לקרוא אותו בזמנו, שתעלה קריאתו במקום הקרבתו. וידאג דאגה על חורבן הבית, ויתחנן לפני בורא עולם יתברך ויתעלה, שיבנה אותו במהרה בימינו. עכ"ל.

החייבין בקרבן פסח

מ"ע לשחוט את הפסח ב"ד לחדש ניסן שנאמר ושחטו אותו כל קהל עד ישראל בן הערבים. ואף נשים חייבות במצוה זו (כן איתא בפסחים צא: וכו"כ הרמב"ם ריש קר"פ, ויש שדייקו מרש"י בכריתות ג. דס"ל לפטור נשים).

מה מביא לקרבן

מביאו מן הכבשים או מן העזים (ועיין ברש"ש פסחים ט: שדן ממה עדיף להביאו) זכר תמים (וטעון ביקור ד' ימים מקודם לבד מיום השחיטה, אך לא בעינן מקחו בעשור כפסח מצרים. עיין תפא"י פ"ט מ"ה, ויש דעות שאף ביקור אי"צ). ושיהי' בן שנה דהיינו בתוך שנתו הראשונה, (ויכול לכתחילה להביאו מיום השמיני לכתחילה כמו בכור. רמב"ם פ"א ממעשה הקרבנות ה"ב).

זמן שחיטתו והקרבתו

אחר תמיד של בין הערבים ואחר הקטרת הקטורת והטבת הנרות, ושחיטת התמיד היתה בין בחול ובין בשבת בשבע ומחצה וקרב על המזבח בשמונה ומחצה, והפסח אחריו. (ובער"פ שחל בע"ש מקדימין שעה לשחיטת התמיד ולפסח, מפני שצריך לצלותו מבעו"י דצלייתו אינה דוחה שבת).

ד' דברים שצריכים הנמנים בו ליזהר

א. לבער החמץ מרשותם. (פסחים סג, ודעת רש"י שכל בני החבורה עוברים על איסור כשיש חמץ, אך התוס' ר"ד ס"ל שרק השוחט עובר, והקרוב עצמו כשר תוס' שם ורמב"ם) ב. שיהי' כל אחד מהמנויין ראויין לאכול כזית מהקר"פ. ג. שיהיו כל בני החבורה טהורים. (ושוחטין וזורקין על טבול יום ומחוסר כיפורים ואין שוחטין על טמא שרץ. פסחים צ. ועיין בשפ"א בטעם הדבר). ד. שיהיו בני החבורה נימולים הם ובניהם ועבדיהם, וכן טבילת אמהותיו לשם עבדות מעכבתו. (רמב"ם פ"ה ה"ה).

בכמה כתות היה נשחט

בשלש כיתות הפסח נשחט (אף בזמן שעמה מועטין ויכולין לשחטה בכת אחת, ובדיעבד כשר), ואין כת פחות משלשים אנשים. נכנסה כת הראשונה,

נתמלאה העזרה, נועלין אותה (נח' בגמ' אי נועלין אותה או שננעלת מאליה, וטעם הנעילה מרש"י משמע שלא יכנסו כולם ולא יהי' ג' כתות, ומר"ח משמע שלא ירמסו האנשים), ובעוד שהם שוחטין ומקריבים, הלויים קוראין את ההלל (כ"כ תוס' שם, אך רש"י כ' שהכת היתה קוראת ההלל. ועי' בזה בחי' הגרי"ז), אם גמרו אותו קודם שיקריבו כולם, שונין אותו, ואם שנו ישלשו. ועל כל קריאה תוקעין שלש תקיעות, תקיעה תרועה תקיעה. גמרו להקריב, פותחין העזרה, יוצאת כת ראשונה נכנסת כת שניה, נועלין דלתות העזרה. גמרו, פותחין (אמנם עיין בתפא"י דס"ל שכל זמן ההקרבה היו פתוחין ורק בתחילה נעלום להיכר). יוצאת כת שניה נכנסת כת שלישית.

כיצד סדר שחיטתו

היו שוחטין (אפי' זר כשר) בכל מקום בעזרה, וצריך לכוון לשם הבעלים ולשם קרבן פסח. (וברמב"ם כ' דאפי' כיון לשם חולין פסול). שחט השוחט וקבל הכהן הראשון שבראש השורה ונותן לחברו וחברו לחברו (והיו עושין כן משום ברוב עם הדרת מלך. פסחים טד), והכהן הקרוב אצל מזבח זורקו זריקה אחת כנגד היסוד (פי' שופכו בנחת כנגד היסוד. רמב"ם), וחוזר הכלי ריקן לחברו, וחברו לחברו, מקבל כלי המלא תחילה, ואחר כך מחזיר הריקן. והיו שורות של בזיכי כסף ושורות של בזיכי זהב (ולא היו מעורבין דהכי הוא נוי שלהם), ולא היו לבזיכין שוליים שמא יניחום ויקרוש הדם (ודם שקרש פסול לזריקה. רש"י שם).

סדר הפשטת הקרבן והקרבתו

אחר כך תולין את הפסח ומפשיטין אותו כולו וקורעין אותו וממחין ודוחקין את קרביו עד שיצא הפרש, ומוציא את האימורין (לאחר הפשט דווקא שלא ידבקו נימים של צמר באימורים. שבת קטז:). והם החלב שעל הקרב, ויותרת הכבד, ושתי כליות והחלב שעליהן, והאליה לעומת העצה, ונותנם בכלי שרת, ומולחם ומקטירם הכהן על גבי המזבח כל אחד לבדו. והשחיטה והזריקה ומחוי קרביו והקטר חלביו דוחין את השבת, אך צלייתו ורחיצת קרביו אינן

כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה (מנחות קי.)

יציאת הרעי]. ותולהו בתוך התנור והאש למטה, ותולה כרעיו ובני מעיו חוצה לו. ואין מנקרים את הפסח כשאר בשר. (אלא היו צולים אותו עם גיד הנשה. כן היא שיטת הרמב"ם פ"י ה"א והראב"ד חולק).

דיני שבירת העצמות

השובר עצם בפסח טהור הרי זה לוקה שנאמר ועצם לא תשברו בו. ואין חייבין אלא על שבירת עצם שיש עליו כזית בשר או שיש בו מוח, אבל עצם שאין בו מוח ושאינו עליו כזית בשר אינו חייב על שבירתו. היה גדי קטן ורך שעצמותיו רכים לא יאכל אותן שזה שובר עצם ואם אכל לוקה, דכל שנאכל בשור הגדול אחר שיתבשל הוא שמותר לאכול כנגדו מן הגדי הרך אחר צלייתו כגון ראשי כנפיים והסחוסים. (רמב"ם פ"י מקרבן פסח).

הברכה על אכילתו

מברך ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת הפסח ואוכל מגופו של פסח. ואם היה אוכל מבשר החגיגה קודם לכן כדי שיהא נאכל הפסח על השבע מברך על החגיגה 'על אכילת הזבח'. (רמב"ם פ"ח מחמץ ומצה ה"ז).

אמירת הלל בעת אכילתו

בשעת אכילת הפסח ראשון היו אומרים הלל ובגמ' (פסחים דף פה:) איתא: 'כזיתא פסחא והלילא פקע איגרא'. ופרש"י: 'לקול המולת ההמון מההלל דומין כאילו הגגין מתבקעים שהיו אומרים ההלל על הפסח'.

דוחין את השבת. וכן אין מוליכין אותם לבית כשחל בשבת, אלא כת הראשונה הם מתעכבים עם פסחיהם בהר הבית. והכת השנייה יושבת לה בחיל, והשלישית במקומה עומדת (ולא היתה יושבת דאין ישיבה בעזרה. רעק"א ורש"ש בפסחים סד: אמנם האו"ש צ"ן לתוספתא פ"ד ה"י שכן היתה יושבת) חשיכה, יצאו וצלו את פסחיהם בבית, ואם הפסח נמצא טרפה, לא עלה לו עד שמביא אחר.

נקיון העזרה מדם הקרבנות

ואחר שיצאו כולן, רוחצין העזרה, ואפילו בשבת (ובגמ' איתא שעשו זאת שלא ברצון חכמים, אך ברמב"ם כתב דשרי דשבות הותרה במקדש), מפני לכלוך הדם שהיה בה. וכיצד היתה הרחיצה, אמת המים היתה עוברת בעזרה, והיה לה מקום לצאת ממנה, וכשרוצין להדיח את הרצפה, סותמין מקום יציאתה והיא מתמלאת על כל גדותיה עד שהמים עולין וצפין מכאן ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שהיה בעזרה, ואחר כך פותחין מקום יציאתה והכל יוצא, עד שנשארה הרצפה מנוקה ומשופה, זהו כבוד הבית.

כיצד סדר צלייתו

יצאו כל העם מהעזרה וכל פסחו ועור שלו אצלו ומניח את הפסח בתוך עור שלו כדרך הסוחרים ישמעאלים (פסחים סה:) וצלו אותם במקומותם. וכיצד צולין אותן מביא שפוד של רמון. (ולא שאר עצים דמפקי מיא והוה ליה בשל מבושל במים, ורמון לא מפיק מיא. ובשפוד של מתכת לא דחם מקצתו חם כולו ונצלה מחמת שפוד, ורחמנא אמר צלי אש ולא צלי דבר אחר. גמ') תוחבו בתוך פיו עד בית נקובתו [מקום

רבון העולמים אתה צויתנו להקריב קרבן הפסח במועדו, בארבעה-עשר לחדש הראשון, וזמנית כחנים בעבודתם וזוים בדוכנם וישראל במעמדם קוראים את החלל. ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ובטל קרבן הפסח. ואין לנו לא כחן בעבודתו ולא לוי בדוכנו ולא ישראל במעמדו, ונשלמה פרים שפתינו. לכן יחי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיהיה שיח שפתינו חשוב לפניך כאלו הקרבנו את הפסח במועדו ועמדנו על מעמדו ודברנו הלזים בשרי וחלל להודות ליי. ואתה תכונן מקדשך על מכוננו, ונעלה ונקריב לפניך את הפסח במועדו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך.

להצלחת התורמים לכולל הכהנים:

טמבור 'הכל לבית' - כיכר העיר

מלאכת סופר - כיכר העיר [בחניון]

אלקטרופון - רח' מהרי"ץ

רגע מתוק - מרכז חיים זקן

סנדלריית הגבעה - רח' החוזה מלובלין

מאפית מן הארץ - מרכז חיים זקן

ברכת מזל טוב

נשגור קמיה מורנו הגאון ר' טוביה בן דוד שליט"א

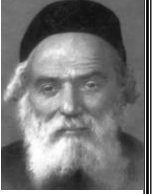
ראש כולל 'אור דוד'

לרגל הכנס בנו היקר הבה"ח יהודה אריה נ"י

לעול תורה ומצוות

יה"ר שיגדל ויתעביד לאילנא רברבא ויהי הנטיעות

דומים לשרשים

מדברותיו של הח"ח בגודל לימוד הלכות עבודת ביחט"ק

בחיבות לימוד עניני המקדש והקרבנות

וכך כותב הח"ח במכתבו לרב הלל גינזבורג: "בימינו אלה שברור אצלנו שהמה עקבתא דמשיחא ולא רחוק היום שיתגלה כבוד ה' בעולם ע"י ביאת אליהו הנביא ומשיח צדקנו, ונזכה לבנין בית המקדש ונקריב אז קרבנות כפי שכתוב בתורתנו הקדושה, הרי אנו צריכים להכין את עצמנו בלימוד דיני עבודת הקרבנות ודיני הקודש והמקדש, כי ידוע שענינים אלו אינם ידועים כראוי למעשה אפילו לת"ח, וענינים אלו צריך אפילו ת"ח ללמוד זמן רב עד שידע אותם כראוי להשיב לשואלו דבר.

וא"כ אחי ורעי לו יהא שאפילו אם יבא אליהו הנביא וגם משיח צדקנו בימינו, הלא נצטרך להתחיל תכף בעניני הקרבנות ושאר עבודות שבמקדש, ולזה נחוצים כהנים היודעים דיני הקרבנות, ובלא כהנים אין לנו תועלת בבנין המקדש, ולע"ע אין מצוי לנו אפי' כהן אחד שידע דיני הקרבנות כראוי, וכמה מהבושה והכלימה תשיגנו אז, ואנה נוליך את חרפתנו כשיבוא ולא הכנו את עצמנו מקודם, שאז יודע שכל תפלותנו ובקשותינו לבואו, הן בתפלת שמונה עשרה ג' פעמים בכל יום, והן מה שאנו מבקשים בברכת המזון 'הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא' היו לא באמת ובתמים, כי לו חפצנו באמת שיבוא, הלא היה לנו להיות מוכנים לזה.

ומשל למה הדבר דומה לאדם שהזמין קרואים הגונים למשתה, וכאשר באו אליו הקרואים התחיל רק אז להכין צרכי המשתה והסעודה, האם לא לשוטה ופתי יהי' נחשב איש כזה, וחוזן ממה שילעגו עליו הקרואים, עוד יהי' עליהם תרעומת, שלא חשש לכבודם והזמין בעת שלא הכין עדיין כלום לסעודה, כן הדבר בענינינו אנו מבקשים מהשם יתברך כמה פעמים בכל יום כמה מאות פעמים בשנה שישלח לנו את אליהו הנביא, ולבסוף אין אנו מכינים את עצמנו כלל לבואו.

ואל יאמר האומר שכאשר יבוא אליהו הנביא תתעורר רוח ממרום ונדע כולנו ידיעת התורה בכל פרטיה, ובתוכם יתגלה לנו גם ידיעת סדר הקרבנות שידיעתנו מועטה בענינים אלו, אמת הדבר שכאשר יתגלה כבוד ה' בעולם בודאי תנוח עלינו רוח ממרום על כל בשר כדכתיב (יחזקאל י) ושפכתי רוחי על כל בשר, אבל צריך לדעת כי השפעת הרוח תהיה כפי ההכנה שהכין כל אחד את עצמו מקודם אם מעט ואם הרבה, כמו שכתוב בשם הגר"א, וכבר אמרו חז"ל יגעתי ומצאתי תאמין, יגעתי ולא מצאתי אל תאמין, מצאתי ולא יגעתי גם כן אל תאמין".

(מכתבי החפץ חיים ס' קי)

בימים אלו אשר כלל ישראל עסק בפרשיות הקרבנות בסדר פרשיות השבוע, ראוי לציין דברים נפלאים מבעל ה'שם משמואל' בחשיבות פרשיות אלו

וראשית נקדים את דברי ה'מדרש נתחומא' (פרשת צו) שם איתא: 'אמר רבי אסיא למה הם מתחילים התינוקות של בית רבן ללמוד בספר ויקרא אלא מפני שכל הקרבנות כתובים בו ומפני שהם טהורים עד עכשיו ואינם יודעים מהו טעם חטא ועון לפיכך אמר הקדוש ברוך הוא שיהו מתחילין תחלה בסדר הקרבנות 'בואו טהורים ויתעסקו במעשה טהורים' לפיכך אני מעלה עליהם כאלו הם עומדים ומקריבים לפני הקרבנות, והודיעך שאף על פי שחרב בית המקדש ואין קרבן נוהג אילולי התנוקות שקורין בסדר הקרבנות לא היה העולם עומד וכו'.

וכתב השם משמואל (פרשת מקץ): 'עוד יש לומר עפ"י מה ששמעתי מכ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה [האגלי טל] שאמר בשם זקני זצלה"ה מקאצק, שהלימוד בסדר קדשים מטהר את המחשבות, ובשם אדמו"ר הרי"ם מגור זצלה"ה אמר שללימוד סדר קדשים צריכין מחשבות טהורות, והוא הכריע ביניהם שלעומת שאדם לומד במחשבות טהורות בה במדה הלימוד מטהר את המחשבות, ונקל לו טהרת המחשבה בכל פעם יותר, עכת"ד. ולפי"ז מובן שלהתחיל בלימוד ת"כ בעוד המחשבות לא נטהרו צריכין לעבודה יתירה להרחיק מעליו בכח כל מחשבת חוץ ע"י צמצום כל חושיו בעיון ההלכה. וממילא מובן שהתינוקות שלא ידעו ממחשבות לא טהורות הלימוד בת"כ יאות לפניהם ביותר ומשמר אותם שלא תתפגם מחשבתם. ונהירנא כד הוינא טליא כ"ק אבי זצלה"ה ספי לי כי תורא דינים והלכות פסוקות בת"כ יותר מבשאר חלקי הש"ס אף בעודני רך שלא יכולתי להבין יותר מהלכות פסוקות, אולי הי' זה מטעם הנ"ל.

→ המשך מעמ' הראשון

הקרבנות' שחברו חתנו ר"א הכהן כתב: 'על הכהנים בודאי יש חיוב ללמוד דיני העבודה כי בודאי כשיבוא העת תיכף ידרשו מהכהנים ע"ז, וכע"ז היה בתחלת בית שני שנאמר להם ע"י חגי הנביא 'שאל נא את הכהנים תורה' [נאף דשם נזכר ששאל להם על עניני טומאה וטהרה מסתמא שאל שאל להם על עניני הקודש והמקדש ג"כ].

ע"כ חובה רמיא על הכהנים להכין עצמם בלימוד ההלכות להיות ערוכים ומוכנים לעת פקודה בו יפקוד ה' כרם ישראל ופתאום יבוא האדון אל היכלו.